

తెలుగు కళా సమితి - తెలుగుజ్యోతి

- డా. హైదర్ శాఖర్

“వీదేశ చరిత్ర చూసినా విముఖుడి గర్వకారణం” అని మహాకవి శ్రీ పెదవి విరిచినా, మన మనుగడ వ్యక్తిత్వ వికాసం, సంస్కృతి అన్నటినీ మించి ఎడింటిలీ మన చరిత్ర తోనే ముడిబడి ఉంది. తిలక్ అన్నట్లు “నిరంతర పరిణామ పరిణామ జగత్కటాపాంలో” మనటి అని చెప్పుకోగలిగేది బహుశా మన చరిత్రే నేమో! తెలుగు కళాసమితి, మన తెలుగు జ్యోతి పాతికేళ్ళ ప్రాయంలోకి అడుగిడిన ఈ సందర్భంలో కొల్పిగా తెలుగు కళాసమితి గురించి తెలుసుకుండా.

ఆవిర్భావం

1944లో నూత్కజెల్సీ నాన్ ప్రాఫిట్ విక్ట్ క్రీండ తెలుగుకళా సమితి సంస్కరా ఏర్పడింది.

ప్రధాన ఆశయాలు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎనబైమిలియన్ ప్రజలు మాటల్లాడే మన తెలుగు భాషని, మన తెలుగు భాషలోని సాహిత్యాన్ని పెంచి, ప్రాత్మాపాంచి, పోషించటం.
2. తెలుగువారి కళలని, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలని ప్రోత్సహించటం.
3. అమెరికా, ఇతర దేశాల మధ్య సాంస్కృతిక రాయబారుల ద్వారా వారథులు కట్టి రాబోయే తరాలలో కూడా తెలుగు సంస్కృతిని పరిరక్షించి పరివ్యాప్తం చేయటం.

కార్యక్రమం

ఈ ఆశయాన్ని సాధించటానికి మన తెలుగు కళా సమితి సభ్యులు ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకు తొమ్మిది మంచి ట్రస్టీలను ఎన్నుకుంటారు. ఈట్రస్టీలు అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షులు, కార్పొరేషన్, కోశాధికారితో పాటు 5 గురు కమిటీలు, నిర్మాపకులని కాడా ఎన్నుకుంటారు. ఈ కార్యక్రమం సంఘం సమితి వ్యవహారాలకి సంబంధించిన కీలకమైన నిర్ణయాలు చేస్తారు. ఈ పాతిక సంవత్సరాలుగా తెలుగు కళా సమితికి తమ సేవలంబించిన అధ్యక్షులకు ఇతర కార్యక్రమ సభ్యులకు మాక్షతజ్జ్ఞతాభినందనలు!

ఆశయాలు, ఆశలు ఎప్పుడూ పగడాలపూతలతో అందంగా ఉన్నంతగానే ఉంటాయి. ఈ ఆశయాన్ని సాధించటంలో తెలుగు కళాసమితి విజయం పొందిందా అన్నదే ఈప్రశ్న. అయితే, ఈ ఆశయానాథన వైపు మన

ప్రయాణం నిరంతరమైనది. కొంతవరకూ బీనిలో విజయం సాధించాడనే చెప్పవచ్చు. మన తెలుగు కళాసమితి సభ్యులు ఎంతోమంది విరామమెరుగక పరిశ్రమించే (కాల్యుకటిరులు కాదు) ప్రాఫెషనల్లో వారివారి వ్యత్తులలో బాధ్యతాయితమైన స్థానాలలో ఉంటూ ఇటు సంఘానికి, అటు కుటుంబానికి నిబద్ధత కలవారు. అయినష్టటికి తెలుగు కళాసమితిలో కార్యక్రమ సభ్యులుగ, స్ఫోచ్చంద సేవకులుగా, జౌత్సాపాిక సభ్యులుగా ఎంతోఆస్తితో పనిచేస్తున్నవారు. కార్యక్రమాల ప్రణాళిక, నిర్మాపాణ, ప్రచారం మొదలైన పనులలో పాల్గొనటమే కాకుండా, తెలుగు జ్యోతికి తమ సృజనాత్మక, నిర్మాణాత్మక సహాయాన్ని అందించటం వంటి ఎన్నో విధులను సంతోషంగా చేస్తున్నవారు.

అయితే, తెలుగు కళా సమితి నిజమైన విజయం సభ్యుల నిబద్ధత లోనే కాక మన పీల్లలు, ముందు తరాలు ఈ సమితి ద్వారా విమి నేర్చుకుంటున్నారు అన్న విషయంలో దాగిఉంది. మన పీల్లలు మన సాంస్కృతిక రాయబారులై పారశాలలలో, విశ్వవిద్యాలయాల్లో మన సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలని చురుకుగా నిర్మపించటం, మన సంస్కృతి తలితర విషయాల గురించి తెలుగు జ్యోతి తలితర ప్రతికలో వ్యాసాలు రాయటం చేస్తున్నారు. మన పద్ధతులని అర్థంచేసుకొని, గొరవించి మన సంప్రదాయ లీతులలో వివాహశులు చేసుకుంటున్నారు. ఇండియా వెళ్ళినపుడు అందరితో కలిసి అనందంగా మన దేశాన్ని సంస్కృతిని ఆదరించ గలుగుతున్నారు. నిరూపించలేని విషయమైనష్టటికీ, మన రెండవ తరం పీల్లలలో ఈ అవగాహన మన తెలుగు సంఘం తోటీ, తెలుగు కళా సమితితో మన ఇన్వోల్మెంట్ తోటీ ముడివడి ఉండనడానికి సందేహం లేదు.

తెలుగు కళా సమితి కార్యక్రమాలు

సాంఘిక కార్యక్రమాలు

1. ప్రతి సంవత్సరం ఆగస్టులో తెలుగు కళాసమితి ఛామిలీ పిక్నిక్ నిర్వహిస్తుంది. సాధారణంగా పచ్చని పార్చులలో అందరూ కలిసి ఇష్టోగోప్పి జరపటం, ఆటపాటలతో పాటు తోటీ తెలుగువార్లి కలుసుకునే చక్కని అవకాశం.

2. సంవత్సరానికి ఒకటి రెండు సార్లు కొత్త తెలుగు వారితో పరిచయం పేరున ఒక గెట్ టు గెదర్ ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి చోట సాహిత్యం, సాంస్కృతిక రంగాలలో అజీనవేశం ఉన్న కొత్త సభ్యులను కలిసే అవకాశం తెలుగు కళా సమితికి మన తెలుగు కమ్యూనిటీకి కూడా చాలా మంచిది.

3. తెలుగు జ్యోతిలో పెళ్ళిపంబిలి అనే కాలం ద్వారా తమ వివరాలను ఆసక్తి ఉన్నవారు ప్రకటించుకునే అవకాశం ఉంది.

4. ఇండియా నుంచి వచ్చే ప్రముఖ వ్యక్తుల్ని, కళ, సాహిత్యం, సైన్స్, సమాజసేవ, విద్య మొదలైన వివిధ రంగాలలో నిష్టాతుల్ని, గౌరవించబడం తెలుగు కళాసమితి ప్రధాన సంపదాయాలలో ఒకటి. ఇష్టటి వరకూ వివిధ రంగాలలో నిష్టాతులైన వారికి తెలుగు కళా సమితి ఇచ్చిన పురస్కారాలు అవార్డుల పట్టిక మరొక పేజీలో చూడవచ్చు.

5. కమ్యూనిటీకి గొప్పసేవ చేసిన వ్యక్తుల్ని కూడా తెలుగు కళా సమితి గుర్తించి గౌరవిస్తుంది.

6. సునామీ విపత్తు సంభవించినపుడు చురుకుగా విరాళాలు ప్రాగుచేసి సునామీ సహాయ నిధికి అందజేయటం, పెట్ట పొండేపున్ ద్వారా అనాధ బాలుల సహాయం, అమెరికా వచ్చి ప్రాణాపాయాలకు లోనైన విద్యార్థులకు, వారి కుటుంబాలకు సహాయం చేయటం వంటి సాంఘిక కార్యక్రమాలలో తెలుగు కళా సమితి వార్లోనటం జరిగింది.

సాహిత్య కార్యక్రమాలు

1. తెలుగుజ్యోతి

తెలుగుజ్యోతి తెలుగు కళాసమితి ముద్దుబిడ్డ. ప్రతి రెండు నెలలకి ప్రచురింపబడి అమెరికా, కెనడా, ఇండియాలో సభ్యులకి అందచేయబడే సారస్వత పత్రిక. ఈ పత్రిక సభ్యులకి తెలుగు కళాసమితి కార్యవర్గ సంఘానికి మధ్య సమాచార వారథి కూడా. తెలుగు జ్యోతి సంస్థాపక సంపాదకులు స్టోయ శ్రీ కిడాంబి రఘునాథ్. ఆయనకు జ్యోతి పట్ల ఉన్న అంకిత భావం, నిర్మాపణ సామర్థ్యం శ్లాఘనియం. ఎన్నో సంవత్సరాలు తెలుగు జ్యోతిని నిరాటంకంగా నడిపి ప్రవాసాంధ్రుల, నివాసాంధ్రుల రచనల్ని, మన్మసిలని, మెష్టుని విశేషంగా వాందారు. ఆయన ఆధ్వర్యంలో ఈ పత్రిక | అఱ | లో కంప్యూటర్లో తెలుగు స్క్రీప్టులో మరింత అందంగా రూపుచెయ్యుకుంది. తెలుగుజ్యోతిలో యూట్ సెక్షన్

కూడా | అఱ-అఱ మధ్యలో పెట్టడం జరిగింది. వీలి ఆధ్వర్యంలోనే | 100వ సంచిక | అఱలో వెలువడింది. అందల్ని విషాదంలో ముంచిన కిడాంబిగాలి ఆకస్మిక మరణం తర్వాత 2003 నవమిబర్ నుంచి భావరాజు మూల్చి గారు ప్రధాన సంపాదక బాధ్యతలు స్వీకరించి, కథల విభాగానికి సాములదేవి దశిక, వ్యాసాలకు కాంసినాథుని రాథ, కవితల విభాగానికి డా.వైదేహి శశిధర్, సాంకేతిక విభాగానికి అనంత సుధాకర్ గార్లతో కొత్త సంపాదక వర్గాన్ని 2004లో ఏర్పాటు చేసారు.

ఈ సంపాదక వర్గం 2004 నుంచి ఇష్టటివరకూ తెలుగు జ్యోతిని మీ సహాయ సహకారాలతో వెలిగిస్తూ ఉన్నారు. తెలుగుజ్యోతి రచయితలను ప్రాత్మాపాంచటూనికి వివిధ పాటీలు గతంలోనూ, ప్రస్తుత సంచికలోనూ పెట్టడం జరిగింది. ఈ పాటీలకు అవసరమైన నిధులు సహ్యదయులైన సభ్యుల విరాళాలే. ప్రవాసాంధ్రుల జీవితాల్ని ప్రతిబింబించే కవితలు, వ్యాసాలకే కాదు, కలలకు, ఆశయాలకు, ఆలోచనలకు కూడా వేటికగా ఉండాలని తెలుగుజ్యోతి ఆకాంక్ష. మరల యూట్ సెక్షన్ ప్రారంభించి మన భావితరాల వాళ్ళ ఆలోచనలకు వేటికగా కూడా తెలుగుజ్యోతిని పునర్వ్యాపించాలని మాకోరిక. దాని సాఫల్యం మీ చేతుల్లో, మనందరి చేతుల్లో ఉంది. తెలుగుజ్యోతి పై నిర్మాణాత్మక విమర్శలు, మీ సూచనలు, మా కార్యక్రమాల నిర్వహణ పై మీ అభిప్రాయాలు అందజేయండి.

2. సాహితీ సదస్సు

చాలా సంవత్సరాలుగా (| అఱ |) తెలుగు కళా సమితి రచయిత, కవి శ్రీ వేమూలి రామనాథం గాలి నిర్వహణ లో సుమారు రెండు నెలలకొకసాలి చక్కని సాహితీ సదస్సులు నిర్వహించబడం జరిగింది. ఇటువంటి సదస్సులకి వచ్చిన సాహితీ మీతులందరికి సహ్యదయం తో ఆతిథ్యం ఇచ్చిన జీత్తుపాక సభ్యులు ఎందరో! కొన్నాళ్ళుగా అంతతరమగా ఈ సదస్సులు జరగక పాటుం సభ్యులందరూ ఆలోచనల వలసిన విషయం మరలా న్నాచేస్తోలో సాహితీ వెష్టెలలు కులిపించాల్సిన బాధ్యత మనందరిలీ.

సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు

1. ఉగాదిష్టవాలు

ప్రతి సంవత్సరం తెలుగుకళాసమితి, వసంతాన్ని తన వెంటబెట్టుకువచ్చే ఉగాది ఉత్సవాలను విప్రీల్ నెలలో

జరుపుకుంటుంది. స్తోనిక కళాకారులు సమర్థించే వీనులవిందైన పాటకచ్చేరీలు, నాటకాలు, ప్రత్యేక అభితుల సన్మానం ఉగాది కార్ట్ర్కమాల్లీ భాగాలు. అంతేకాదు, ప్రతిరెండు సంవత్సరాలకొకమారు సభ్యులు ఎన్నుకునే నూతన కార్ట్ర్వర్డం ఉగాది ఉత్సవాలలోనే మొదటిసాలిగా వారి బాధ్యతలు స్ఫోకలిస్తారు.

2. దీపావళి ఉత్సవాలు

ప్రతి సంవత్సరం తెలుగు కళా సమితి, దీపిష్ట మానవైన దీపావళి సంబరాలని నవంబర్ నెలలో కన్నుల పండువగా జరుపుకుంటుంది. ఇండియా నుంచి వచ్చిన స్తోనికంగా ఉన్న స్వత్స, నాట్క కళాకారుల రూపకాలు, ప్రత్యేక అభితులను ఆహోనించి సన్మానం చేయటం, లభిత సంగీత విభావలి, నాటకాలు దీపావళి కార్ట్ర్కమంలో భాగాలు.

3. సంక్రాంతి సంబరాలు

ప్రతి సంవత్సరం తెలుగు కళా సమితి, నూత్కజ్ఞేశ్వరీ గడగడ వణికించే సీతాకాలంలో సంక్రాంతిసంబరాలను జనవరి నెలలో జరుపుకుంటుంది. ముఢ్చలైన బొమ్మల కొలువులనే, బాల గంధర్వులనే, కూచిపూడి వారి సత్కారములనే, అలరుల కులియగ నాడె కుందనపు బొమ్మలనే, కమ్మని తెలుగులో గేయాలు, పద్మలు గడగడ చబివే అల్లలి పీడుగుల్లీ, రకరకాల కళా రూపాలలో రంగవల్లులు బిధై మనచిన్నారులని చూసి మీరందరూ ఆనందించటానికి సంక్రాంతి పండుగని పూర్తిగా పెట్లలూ, యూత్ వాల్గానే కార్ట్ర్కమాలుగా చెయ్యటం తెలుగు కళాసమితి ఆనవాయాతీ, ప్రత్యేకత.

4. త్రిమూర్తి దేశీ

వాగ్దేయకారులైన త్యాగరాజు, శ్యామశాస్త్రి, ముత్తు స్వామి బీక్షితార్లను స్నిలించుకుంటూ పెల్లలు, పెద్దలు, సంగీతకారులూ కలిసి తమ సంగీతపుష్టంజలులతో ప్రతిసంవత్సరమూ మాల్లిలో త్రిమూర్తిదే జరుపుకుంటారు. అంతమంచి సంగీతకారులు ఒకచోట చేరి తదాత్మంతో వారి గానామ్యతాన్ని శ్రేతలకు అందించటం గొప్ప అనుభవం

ఇదీ స్వాలంగా తెలుగు కళాసమితి కథ, చరిత్. ఆ చరిత్ పుటలని అందమైన జ్ఞా పకాల పుష్టగుచ్ఛంగా ఈ సందర్భంలో మీ కందివ్యాపాలని మా కోరిక.

తెలుగు కళా సమితి గులించిన మరిన్ని వివరాలు అంతర్జాలంపై tfasnj.org వద్ద చూడవచ్చు.

మరొక ముఖ్యమైన విషయం, మన సంస్కృతి మీద,

భాష మీద అభిమానాన్ని, గౌరవాన్ని పెంచటం మా ఉద్దేశ్యం కానీ వేరే భాషలమీద, సంస్కృతి మీద చిన్న చూపుని విముఖతాన్ని పెంచటం కాదు. తెలుగు భాషని, వేషభాషలని, కట్టుబాటుని మన ముందుతరాలకు పరిచయం చేసి వారిలో మన సంస్కృతి పైన సహజమైన మమకారాన్ని కలిగించటం మన లక్ష్మం అవ్యాప్తి కానీ నిరంధ శిక్షణ మన అభిమతం కాటుడదు. సంస్కృతి నిరంతరం మారుతూ ఉండే జీవ వాహిని. మన సంస్కృతిలోని మంచి విలువల్ని కాపాడు కోవటం, ఇతర సంస్కృతులలోని సుగుణాలని అలవరచు కోవటం మన ముందుతరాలకి మనందరం నేర్చవలసిన తియ్యని బాధ్యత. ఆ బాధ్యతని మనం నిర్మలించి గొప్ప విలువలని మన ముందుతరాలకి అందించినరోజు మన సంస్కృతి అవిచ్ఛిన్నంగా సాగుతూనే ఉంటుంది.

తెలుగు కళాసమితి గులించి, తెలుగుజ్ఞోతి గులించి మాలికమైన సమాచారాన్ని, ముఖ్య వివరాలను అందించటం ర్యార్టు ఈ వ్యక్తి రఘనకు ఎంతగానో తోడ్డడిన శ్రీ భావరాజు మూర్తిగాలికి గౌరవపూర్వక ధన్యవాదాలు.

(ఈ వ్యక్తి సర్వధారి ప్రత్యేక సంచికలో మొదల ప్రచురితమైనా, తెలుగు కళాసమితి రజతోత్సవాలు పురస్కరించుకుని ఈ వ్యక్తి పునఃప్రచురిస్తున్నాం.)

